Remissvar för SOU 2024:70 Tiotandvård - ett förstärkt högkostnadsskydd för tandvård

Diarienummer S2024/01892

Studerandeföreningen Sveriges Tandläkarförbund är en organisation som sorterar under Tjänstetandläkarna. Vi är rikstäckande och samlar över 90% av alla tandläkarstudenter i Sverige. Studerandeföreningen har som ändamål att främja medlemmarnas fackliga, ekonomiska och sociala intressen samt yttra oss i frågor som rör våra medlemmar.

Remissvar Tiotandvård

Sammanfattning

Vi ställer oss bakom Sveriges Tandläkarförbunds remissvar. Söktrycket för tandläkarutbildningen är stort, och nyheten om att regeringspartierna vill investera 3,4 miljarder i tandvården väcker både hopp och oro bland studenter och nyblivna tandläkare. En undersökning från Sveriges Tandläkarförbunds studerandeförening visar att många är oroliga för bristen på handledning, stressig arbetsmiljö, samt att patienter prioriterar bort förebyggande vård på grund av ekonomiska skäl.

Vi är även bekymrade över detta förslag eftersom det inte satsar på förebyggande tandvård eller grundliga undersökningar. Vi vill arbeta med långsiktiga, hållbara lösningar och är oroade över låga referenspriser som kan påverka både privata jobb och egenföretagande negativt.

Trots stora satsningar på tandvården finns farhågor om att reformen inte kommer att förbättra situationen för patienterna och att vissa riskerar att inte få tandvård. Vi tandläkarstudenter vill att resurser i stället satsas på handledning, kompetensöverföring och bättre arbetsförhållanden, så att vi kan bidra till en tandvård av hög kvalitet, tillgänglig för fler patienter.

Remissvar Tiotandvård

Det är många som vill bli tandläkare, söktrycket och intresset för yrket är stort och har varit så under flera år. Nu när vi precis är i full färd med att utbilda oss till tandläkare eller precis är klara så kommer nyheten om att regeringspartierna vill satsa dryga 3 miljarder på just tandvården.

Vi på Sveriges Tandläkarförbunds studerandeförening genomförde en Novus-undersökning i höstas där vi frågade studenter och nyblivna tandläkare om drivkrafter och framtidens bild. De utmaningar som vi studenter identifierar är att det saknas fungerande tandläkarmottagningar ute i landet samt att det är svårt att få tag på handledare. Morgondagens tandläkare vill kunna erbjuda patienterna en god vård av hög kvalitet, man har ett särskilt intresse för att utveckla modeller för att nå patienter som står långt från tandvården och att man gärna kan arbeta utanför storstadsregionerna med rätt förutsättningar. Det man är orolig för är bristen på handledning, en stressig arbetsmiljö, att patienterna av ekonomiska skäl ska prioritera bort förebyggande vård och att lönen kommer att bli låg.

Tandläkarförbundets studenter är därför både bekymrade och faktiskt förvånade över förslagen i betänkandet som presenterats. Man satsar varken på förebyggande tandvård

eller grundliga undersökningar i förslaget. Under utbildningen och det förhållningssätt som gjort att många valt just tandvården som framtida arbetsområde är just att hålla människor friska. Tandläkaryrket lockar unga som vill kunna arbeta utifrån den vetenskap som finns samt med långsiktighet och hållbarhet för ögonen. Att dessa åtgärder inte kommer att ingå i reformen kommer att leda till att fler väntar tills det blir hål i tänderna då det blir billigare att laga än fluorlacka.

Det är också oerhört bekymmersamt att man utgår från referenspriser som är lågt satta. Det riskerar möjligheter för jobb inom privat tandvård och att våga starta eget samt att de höga ekonomiska kraven skapar en enorm stress. En stress som många redan som studenter känner en stor oro inför. Åtta av tio av våra studenter oroar sig för en stressig arbetssituation när de är färdiga tandläkare. Det är en väldigt oroande signal.

Vi som företräder morgondagens tandläkare vill erbjuda patienterna en god vård av hög kvalitet, man har ett särskilt intresse för utveckla modeller för att nå patienter som står långt från tandvården och man kan gärna arbeta utanför storstadsregionerna med rätt förutsättningar. Det vi är oroliga för är bristen på handledning, en stressig arbetsmiljö, att patienterna av ekonomiska skäl ska prioritera bort förebyggande vård samt att lönen kommer att bli låg.

En tandvårdsreform som får kosta dryga 3 miljarder kronor borde ha goda förutsättningar att tillsammans med morgondagens tandläkare investera i en tandvård som står sig väl och som kommer fler patienter än i dag till godo. Men istället verkar man bortse från riskerna till fördel för att ge en bild av att gruppen 67+ kommer att få billig tandvård. I praktiken ser vi en stor risk att färre i praktiken kommer att erbjudas vård på helheten.

Vi har idag rabatterade priser för universitetstandvård, så att vi studerande kan träffa patienter under ordnade former och utföra tandvård. Med kraftigt rabatterade priser för 67 plus kommer universitetstandvårdens pris inte längre att vara konkurrenskraftig för patienterna. Vi kommer därför sannolikt träffa 67+ först ute i det riktiga arbetslivet. Det råder redan patientbrist så vi är tacksamma för alla patienter som vill komma till oss på lärosätena.

Våra erfarna kollegor har arbetat i årtionden med att utveckla svensk tandvård och vi vill kunna förvalta det arbetet och ta stafettpinnen vidare. Vårt medskick är därför att lägga resurserna på förutsättningar för en kvalitativ handledning och kompetensöverföring och för förutsättningar för tandläkare att arbeta i hela landet. Morgondagens studenter vill fortsätta att bidra till en munhälsa i världsklass.

Vänliga hälsningar

Studerandeföreningen
Sveriges Tandläkarförbund